

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ssvoboda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden szerdán.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>FŐMUNKATÁRS: Dr. IMECS JÁNOS ÜGYVÉD.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Egyes lap ára 20 fill. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetési díjak előre fizetendők. Nyitlertéri cikkeket soronként 40 fill.-ért közöltetnek.</p>
---	---	--	--

Alkotmánybiztosíték és királyi eskü.

A lapokat bejárta az a hír, hogy Andrássy Gyula gróf az alkotmánybiztosítékokról szóló törvényjavaslatot már rég beterjesztette öfelsége elé; de a király előzetes jóváhagyását nem sikerült még hozzá kieszközölnie, mert öfelsége szerint az alkotmánybiztosítékokra azért nincs szükség, mivel öfelsége esküt tett az alkotmányra. Reménylik azonban, hogy őszig sikerülni fog az előzetes beleegyezést kieszközölni, különben Andrássy megválik tárczájától.

Mindenesetre kívánatos, hogy a király nézete e kérdésben minél előbb megváltozzék. Ezt annál szívesebben reméljük, mert hiszen a királynak nem kell önmagát megtagadnia, mivel itt csak a kérdés téves értelmezéséről van szó, e téves magyarázatot pedig bizonyára a bécsi „összbirodalmi tanács” — hogy ne használjunk mindig kamarillát — adta.

Arról van ugyanis szó, hogy a magyar király megesküszik az alkotmányra. Ez az eskü elégséges biztosíték volna, mert egy országnak nem illik föltek királyának esküjében kételkednie. Ez igaz; de az esküt csak a koronázásakor teszi le a király az alkotmányra, azt pedig az eskü letéveség is biztosítani kell; másrészt pedig nem is annyira új biztosítékokról van szó, mint inkább a meglévő biztosíték precizitásáról, a kétes helyek korrekciójáról, hogy ne fordulhasson elő többet az az eset, hogy a király jóhiszeműségével visszaélve, oly dolgokat magyarázassanak bele közjogunk hézagosa vagy erőszakos elméletekkel könnyebben elferdíthető részeiben melyek alkotmányunk alapelveivel és lényegével ellenkeznek s azt illuzóriussá teszik.

Az alkotmánybiztosítékok kérdésének ez az egyetlen helyes felfogása és ez a felfogás a királyi esküben való kétkedéssel gondolatát is kizárja, tehát a királyi érzékenységét sem sértheti, sőt a királyi eskü megtartását megkönnyíti, amennyiben nem állítja dilemmák elé az uralkodót, hanem tisztázva a kétes kérdéseket, mindig tudhatja a felség, melyik ut alkotmányos, melyik alkotmányellenes.

Igy tehát az alkotmánybiztosítékok nagy részét a királyi lelkiismeretének megnyugtatósára is szolgálhat, mert megkönnyítik neki esküjének megtartását. *Dr. H. A.*

A Székely Tarsaságok Szövetségének gyűlése.

Azoknak, akiknek a sors kegyelme kezébe adta a magyar nemzet sorsának intézését, nem éppen kellemes dolgokat mutatott fel a Székely Tarsaságok Szövetségének Szamosújvárt, folyó hó 6-án lefolyt nagygyűlése.

A gyűlésen elhangzott beszédek leplezetlenül lerántották a leplet a rejtett bajokról. Reméljük, hogy tudomást vesz róla minden illetékes tényező.

A gyűlés azonban nem csak a kormány figyelmének a felkeltését célozta, hanem ezt a lethargikus álomba mélyedt magyar társadalmat is fel akarta téltenségből serkenteni.

Tanulhat bőségesen belőle a székely társadalom is és kíváncsi tanulhatunk mi csikiak. Azért nem lesz felesleges pár mozzanatot az ünnepélynek bemutatnunk.

Hatvanhárom székely társaság képviseltette magát a gyűlésen. Szép szám; ékes bizonyossága, hogy érdeklődnek mások irántunk. S mi? Eh, mit, nekünk majd szánkba repül úgy is a sült galamb.

Mit töröljünk mi saját ügyeinkkel, hiszen ugyis foglalkoznak velünk.

Bizony szegény megvallanunk, Csikban nincs Székely Tarsaság! Meg sem született, már meghalt. Minek az? Aki csinálhatna, nincs szüksége rá; akinek kellene, az nem tudja csinálni. Nem tudom, ki a hibás? Azt hiszem, sokan vagyunk. Azt azonban látom, hogy mi a közügyekért is csak akkor tudunk lelkesedni, ha abból *magánérdekeinkre is* valami háramlik. Az egy-két buzdítókat elnyomja a rettenetes, a gyonyolódásig menő közöny. Így fest a székely kérdés iránt való érdeklődés nálunk.

Azért a hatvanhárom lelkes társaságban nehogy valaki csiki társaságot is találjon keresni. Azt hiszem, hogy csiki ember nem is volt ott; legalább olyan csiki, aki erre a célra innen ment volna ki. Pedig, hogy a szövetség gyűlése nagy súlyt helyezett magára a kormányra, bizonyosság rá, hogy Kossuth Ferencz, Darányi Ignác és gróf Apponyi Albert kitűnő képviseltették magukat.

A szövetségi gyűlés tárgyai közt szerepeltek: a Székelyföldet átszelo vasúti fővonal kiépítése az ojtói szoroson át a Fekete-tenger felé; a tagosítás, arányosítás, a székely ipar

kérdései; a fürdők, ásványvizek ügye; a kivándorlás ijeszto mérében való terjedése; a munkások oktatásügye.

Konstatálta a gyűlés, hogy ez ügyekben nagyobb eredmény *az intrika és legkivált magoknak a székelyeknek páratlan közönye* miatt nem volt elérhető.

Szomorú eredmény ez: de egyúttal világos bizonyítéka, hogy maguk a hivatásos és az állam által alkalmazott intézők ferdén fogják fel a helyzetet. Ha a közöny az oka a bajnak, hát meg kell törni ezt a közönnyt magat. Hiába a segítség, ha nem tudjuk, miképen kell alkalmazni és kinek kell nyújtani.

A gyűlés lelke és fenege gróf Bethlen István képviselő beszéde volt. Ez a férfi ismeri Erdély viszonyait, ismeri a magyar géniusz hanyatlásának okait; hazafias lelke van s tudja a baj orvoslásának módját is.

Vajjon túl a Királyhagón meg fogják-e fontolni szavait: *hogy mi vagyunk az utolsó generáció, akik meg segíthetnek Erdély bajain; ha mi elkéstem: Erdély örökre elveszett Magyarországra nézve.*

A Királyhagón túlról származott politikusok mindig keztücs kézzel simogatták a nemzetiségeket; nekik Hekuba volt Erdély és különösen a székelység, melynek erejét gyöngyölni engedtek évtizedeknek keresztül. Nem volt az az istenverte hazafiatlan nemzetiségű vidéke az országnak, mint a Székelyföld és különösen Csik, hogy a vauított száz kilométernyi távolságra, teljesen elhanyagoltan s nyílódjek sovány földjén. Így szokott a székely Oláhországhoz.

Vajjon ébred e valamelyik kormányférfi arra, hogy a székelységet valaha az anyaországgal gazdaságilag és kulturailag összekapcsolja? Hogy virágozó kereskedelmű, iparu és kulturális gőcspontot teremtsen városunkból, melyet vasúti kedvezményekkel kössön össze a nagy magyar Alfölddel, hogy hiányzó élelmiszereinket itthon megkaphassuk és Romániával, hogy ipari termékeinket ott értékesíthessük?

Szó esett az állami oktatásról s különösen Csikmegye oktatásügyéről. Sassi Nagy Lajos igen helyesen jegezte meg, hogy amíg a nemzetiségi vidékek telve vannak állami iskolákkal, addig pl. Csikban alig van állami iskola.

A gyűlés a következő határozati javaslatokat fogadta el:

Gróf Bethlen István indítványára elhatározták, hogy az erdélyrészi megyékben és községekben a tennivalókat községenként meg kell állapítani, hogy legyen egységes program. Ez a munkaterv gazdasági és kulturai legyen. Ezen az alapon lehet a mentést megindítani.

László Gyulának a kivándorlás korlátozására irányuló következő javaslatát:

1. A székely Szövetség vállalkozik a székely társadalmi akció kiterjedtebb szervezésére oly irányzattal, hogy ez a szervezet elsőnek a székely kivándorlás megszüntetésére munkáljon; e célra utmutató szabályzatot dolgoz ki és a szerveket egyenként is feladataikra kioktatja.

2. A székely Szövetség és szervezete vállalkozik a kormány közgazdasági akciójának közvetítésére és érvényesítésére.

3. Kezébe veszi a Székelyföld turista, fürdő és idegenforgalmi ügyét, amely ha kifejlesztetik, a Székelyföld értéke nagyra nő, kulturája emelkedik és közelebbi tevékenysége fokozottabban megélniül.

4. Fölkarolja és fejleszti a faji közzsellemet s munkál a közérkölesök javítására.

5. A székely Szövetség fölír a kormányhoz s erkölcsi és megfelelő anyagi támogatást kér e társadalmi szervezet létesítésére és működésben tartására.

6. Kérelmezi a kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter uraknál a székelyföldi munkaközvetítő felállítását.

7. Átír a vármegyei törvényhatóságokhoz és javasolja, hogy a megyék kezelésében álló közgazdasági és kivándorlási alapokat tervszerűen és céltudatosan használják a kivándorlás megakadályozására.

Sassi Nagy Lajos indítványára határozatba ment:

1. Mivel Magyarország csakis gazdasági és kulturai alapon lehet naggyá és hatalmassá, az állam a társadalommal karöltve kövessen el mindent, hogy hazánkat e tekintetben felvirágoztassa. Tekintve azt, hogy a Királyhagón túl való országrész s főképen a Székelyföld Magyarországnak még mindig védő bástyája: az állam a népoktatásnak olyan irányu fejlesztésére fordítson különös gondot a Királyhagón túl, mely gazdasági és szociális jellegűel fogva a jövő nemzedékét fölvertezni tudja az élet és fajok hazárára.

2. Állítson fel tehát az állam a szegé-

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Nagy nap után.

— Megesőkölt a szemtelen! Igazán nem hittem volna, hogy annyira szemtelen legyen! Még ha kérte volna, — akkor talán nem bántam volna; de így lopva, ez nem férfias eljárás. Igen, ha kérte volna! De akkor se engedtem volna meg. Hogyisne, mindenkinek? Igazán, ezek a fiúk manapság azt hiszik, hogy minden tizenhat-éves leány arra való, hogy egy-két nap udvarlunk, megcsókoljuk és aztán ott hagyjuk? Holnap már másnak csapjuk a szelet?

— Szinte pofonütöttem. Igen, meg is kapta volna; de az a néni épp abban a pillanatban tűnt elő az ut mentén. Még megkérdezte volna, miért verekszik? És mit mondtam volna. Bizony, elpirultam volna s akkor a néni mindent kitalált volna s öszeszidta volna Gáborra s ő nem jöhetne többet hozzánk.

— De bátha Gábor jóvátette volna hibáját? Azt mondta volna a nének, hogy ne haragudjék, ő már három hónap mulva fizetést kap és ha nincs ellenére, hát... hát megkér engem!

— Oh, miért is nem ütöttem pofon! Így a szemtelen nem szól a nének s én nem leszek az övé! Pofon kellett volna ütödni! Menyasszony lennék és hogy irigyelnének, még a Dusi is, aki pedig idősebb, mint én! Hogy haragudnának, hogy én alig egy hete vagyok itt és már is elkaparintottam legügyesebb udvarlójukat. Az igaz, hogy Gabi nem szép. De fess! És van az arczában valami férfias. És olyan szemtelen! Hogy imponál ez nekem? Miért is ne! Tán csak nézem, hogy Gizi hódítson el mindenki előlem! Azért se!

— Ha még egyszer olyan kövér volna is, akkor se hagynám! És hogy tud csókolni! Az ember igazán nem tud komolyan haragudni! Csak azért se!

— Miért nem ütöttem pofon? Honnan tudják meg a többiek, hogy megcsókolt? Ugy

legalább irigyelnének! De így én se mondhatom el és ő is hallgat. De vajjon hallgató-e? Nem dicsekszi-e el vele Giziéknek? Oh, azok a fiúk olyan pletykák. Az ember semmit se engedhet meg magának, mindent kikotyognak. De Gábor csak nem ilyen. Ő elég komoly; nagyon komoly és nem kompromittál engemet. Kisülne a szemem szegénylétben. Oh, én bízom Gáborban!

— Csak miért nem ütöttem pofon! De talán ez fájna neki? Azt pedig igazán nem akartam volna, hogy neki fájdalmat okozak. Miért is? Azért, hogy megcsókolt? Ezért igazán nem érdemelte! Oh, én hallottam, Margit se ütötte pofon soha egyiket se, mikor megcsókolták, sőt mindig dicsekedett nekem vele!

— És aztán az uem volt olyan rossz! Ha nem jöttem volna zavarba, bizony vissza is csókoltam volna. Vissza biz én! Oh, ha mindenki leány, aki férfival csókoldozik, bajusza nőtt volna, — bizony nem volna bajszatlan nő! — Miért is nőne bajuszom!? Vagy ha nekem volna, akkor idának meg szakállal lenne!

— Istenem, még nem tudok elaludni! Pedig ma igazán sokat jártam. Oh, a tavaly a Bucsecsen voltunk fenn; de az semmi se volt ehhez képest! És még se tudok elaludni! — Az a szemtelen Gabi, ahogy megcsókolt, mindjárt elhagyott. Talán nem tetszett neki, akkor miért tette.

— Vagy már megunt? Oh, pedig én soha meg nem unnam!...

— Csak az bosszant, hogy nem ütöttem pofon. Nem erősen, csak egy kicsit, hogy ne fájjon. És akkor hátha felbátorodott volna és megint megcsókolt volna; hosszasan... édesen... ugy, ahogy csak ő tud... És én vissza csókoltam volna; oh, milyen lett volna... Álmodni se lehet szebbet: a természetet vad ölen két fiatal szerető szív egybeforvva boldogan áldoznak a tiszta szerelem istennőjének... Oh, be szép, be jó lett volna... Ejnye, miért is nem ütöttem pofon!

— Irén elaludt! Álmában újra ott álltak az évszázados fenyők között Gabival, ki őt hosszan csókolja, átöleli és erősebben csókolja... Egybeforrnak az alomban... de pofról szó sincs! *Hargita.*

Takács tanár ur.

1. — Vitatkoztam én erről Beöthy Zsolttal is. Ő is nekem adott igazat.

Az irodalomtörténet óráin gyakran mondja ezt el Takács tanár ur, aki Apáczai Cserei János életének egy meg eléggé meg nem világított epizódjáról prelegál, akár valamelyik Arany ballada ismeretlen sajátágáról van szó.

A fiuk persze rettenetesen álmélkodnak. Egy ember, aki Beöthy Zsolttal vitatkozott! Aki többet tud Apáczairól, mint Beöthy Zsolt! Takács tanár urnak pedig jól esik a fiuk csodálata. Csillózó szemmel lapozgat a Beöthy-tanárkönyvben. Meg-megfog egy-egy passzust valamelyik író jellemzéséből. Felveti, boncolgatja azafajta. Hivatkozik forrásokra, kiterjeszkedik minden véleményre s végül bebizonyítja, hogy minden auctor tévedett s a felvetett kérdésben neki van igaz.

Megmondta ő ezt annak idején Beöthy Zsoltnak is. Legközelebb pláne tanulmányt ír róla s ki fogja adni könyvalkabban. Régóta foglalkozik ő már ezzel a kérdéssel. Már akkor tanulmányozta, mikor a bölcsészethallgatók szépirodalmi körének elnöke volt. Ott fent Budapesten, mikor még Beöthy Zsolttal vitatkozott.

Utóljára egész eksztázisba jön, majdnem kiabál. Egyszerre szól a csengő. Az órának vége van. Takács tanár ur befejezi a magyarázatot, konstatálja, hogy a kérdés az idő rövidsége miatt ma ismét elmaradt s kivonul a tereméből.

Mintha kicsérélték volna. Arczáról eltűnt a pirosság, egész alakja összeesett, szinte bédnának látszik, amint az udvaron keresztül átvánszorog a tanári szobába.

Leül a székére. felnyit valami akadémiái kiadványt, olvasni akar, de csak idegeesen nézeget a könyvbe

II.

A szobában nagy a zaj. A tanárok az óra történetét tárgyalják hangos diskurzusnal. A retréjje mindegyiknek az, hogy a kölykök valószínűleg hülyék.

Az ember nem boldogul velük, ha a lelkét adja is ki. Mindennek a szülők majomszeretete az oka. Elrontják, elbutítják a gyerekeket, a tanárnak kell aztán lelkes lenyt csinálni belőlük. Bizony, a favágónak is jobb dolga van, mint egy tanárnak...

Takács nem tud olvasni. Még idegesében lapozgat a könyvben. Milyen otromba emberek, milyen korlátozottak... És ő ilyenek közé került. Ő, aki kedvesen volt a nagyságos és méltóságos professzoroknak. Akinek tanári székfoglalójáról hasabokat írt a „Magyar Paedagogus”. Ő, aki Beöthy Zsolttal vitatkozott. Micsoda buta ironiája a sorsnak!

Valamelyik tanár-társas nagy hangon magyarázgatja egyik napilap tárczáját a görög tragédia fejlődéséről...

Buták, — mormogja magában Takács tanár ur. Buták — és jól esik ezt a címet majdnem hangosan ismételnem, — mit értetek ti ehhez?...

Eszébe jut, hogy ő éppen erről a thémáról tartott nagy sikerű felolvasást egykor a bölcsészethallgatók szépirodalmi körében. Mennyit olvasott, mennyit tanult hozzá s most mégis itt van ezek közt a primitív emberek között, kik egy-egy lexikon-készültségtű tárcza-íróktól kölcsönzik öszes tudományukat.

De nem is marad tovább közöttük. Felmegy Pestre. Hisz ott neki neve van. Felkeresi Professzorait, szóljanak mellette a miniaturnél, ne engedjék elveszni ezek közt az oszobák között.

nyebb székely és magyar községekben nagy számmal állami iskolákat. Létesítsen a társadalom támogatásával kiadódókat, gazdasági ismételő iskolákat, ifjúsági egyesületeket és más hasznos művelődési intézményeket.

3. Gondoskodjék az 1868. évi népoktató törvény végleges végrehajtásáról, hogy az iskolai zsufoltóság és a nagyfokú iskolakerülés megszűnjék.

4. Az erdélyrezi főispánok, főtisztviselők, képviselők, tanfelügyelők kövessenek el illetékes helyen mindent, hogy a fenti tétel mielőbb testet öltönn.

5. E végtől a Székely Társaságok Szövetsége mindaddig tartsa napirenden ez eszméket, míg a Királyhagyon tul való országrész gazdasági és szociális irányú neoktatásügye teljesen föl nem virágzik.

Dömötör János javaslatára:

1. Mondja ki a kongresszus, hogy egy-egy ellogadja a Kolozsváron létesítendő erdélyrezi központi honi árucarnok fölállításának eszméjét a végül, hogy a székely fölőkön is honi és főként háziipari árucarnokok fölállíthatók és föntrtarthatók legyenek.

2. Ez eszme megvalósítása céljából elhatározza, hogy a kezdeményezést a Szövetség vezetőjére bizza és fölkeri, hogy a Magyarvédő-Egyesület kolozsvári, illetőleg erdélyrezi osztályával mielőbb érintkezze lépjen avégből, hogy egyfelől a Székely Társaságok, másfelől az erdélyrezi Magyarvédő-egyletnek bevonásával és közreműködésével közösen kísértsek meg részénytársasági alapon egy ilyen központi honi áruház és ennek szervezetében a székelyföldi furdőkön elhelyezendő árucarnokok felállítását és szervezését.

Végül a jövő gyűlés helyéül Aradot jelölték.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **25 éves papi jubileum.** Szép ünnepeket rendeztek, a felesiki papság és Mudasar egyházközség hívei folyó hó 4-én Balló János plebános tiszteletére, aki ezeltől 25 évvel mint újonnan felszentelt pap e napon mutatta be első szent miséjét a Mindenhatónak s azóta fardadhatatlan buzgalommal és Krisztusi türelemmel és szeretettel munkálkodott az ur szőlőjében. Ugyanezen ünnepe keretében volt meg plebánosi beiktatása is. A megjelent nagyszámú papság a jubiléussal, a hívők nagy tömegétől kísértve, a plebánosi lakásról a virágokkal feldisztított utcán harangzúgás közt vonult be a templomba. Megérkezés után azonnal kezdték vete a szent mise, amelyet Rancz János felesiki főesperes-plebános celebrált tónyes segédlettel. Az evangélium után a misézó pap szívhöz szóló és könyvekre fakasztó beszéd kíséretében adta át az ünneplőnek a plebánosi jelvényeket; az evangélium és szertartásos könyvet és a templom kulcsait. Ennek végzétele a beiktatandó letette az oltár előtt az esküt, amelynek végső szavait: Isten engem úgy segéljen, kitérő könyvek közt mondotta. Ez a meghatározó jelenet, a templomot zsúfolásig megtöltötte a papságot is könyvekre fakasztotta. Ezután a beiktatott plebános szent beszédet mondott, melyben a töle megszokott népszerű előadásban fejtegette a lelkipásztor kötelességét hívei iránt s vizsont a híveknek a plebános iránti ragaszkodásának és engedelmisségének szükségességét. A szent beszéd szintén nagy hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Az egyházi szertartás befejeztével a plebánosi lakban tisztelgés volt. A kerületi pap-

III.

— Takács... Takács — ismétli a méltóságos tanár ur, — mintha emlékezném. Hát Szabadvárosban tanár? Szép, szép. Csak dolgozni, dolgozni. Sokat dolgozni, így lesz belőlünk valami. Így lesz...

Takács tanár ur megdöbben, szinte elláll a szív verése... Hát ezek mind elfelejtették őt?... Szinte támoelvogva megy le a lépcsőn. Elmegy a Magyar Paedagogus szerkesztőjéhez. Évtárs volt, mondhatni jóbarátja.

A szerkesztő emlékszik az arcára. Mintha a lapban is lett volna róla szó. Valami székfoglaló volt, ugy-e?... Most már emlékszik. Egy tanárjelölt írta a bírálatot, a nevére bizony nem emlékszik...

Egészen összetörve, még megkopottabb, megvénült állapotban tért haza Pestről Takács tanár ur. Most már fásultan hallgatja kollégáik szóvitait. Nem olvassa az akadémia kiadványait sem. Nem szól arról az aranyidőről, mikor még ő Beöthy Zsolttal vitázott egy-egy irodalomtörténeti kérdés felett.

Lassankint felfedezi, hogy a fiuk kifogtak rajta. A penzumot sosem végzik el. Magyarán sem érdemes nekik. Szörnyen buták, valóságilag hülyék. A tanár, ha a lelkét kiadja sem boldogul velük. Igazán, nem is érdemes az embernek törni magát...

Lassankint aztán elmaradnak a lelkes és hosszas magyarázatok, de annál több időt fordít Takács tanár ur a kikerdezésre. Egy tantárol sem rettegnek egy a fiuk, mint tőle. Egy-egy órán öt hat fiunk megy el a kedve az életől az évrharmadi értesítő gondja miatt. Mikor pedig órák végén megindul a vita tanári szobában, Takács tanár ur kiáltja legdühösebben, hogy a tanár élete valóságos kínzenvedés, hogy ezek az állapotok okvetlenül a magyar kultúra csódját fogják eredményezni, mint nagyon helyesen mondja valamelyik lap tegnapi tárcája...

Ady Endre.

ság nevében Rancz János főesperes-plebános szívből jövő szavakkal és baráti meleg érzéssel tolmácsolta a papság érzelmeit. Ezután átnyújtotta a ker. papság ajándékait: egy stólit, egy káninget, egy biretmot és egy pacificalt. A szerzeteknek ezen megnyilatkozását az ünneplő mélyen elzárkózva köszönte meg s megígérte, hogy jövőben is csakis arra fog törekedni, hogy mindeu szavában és eszelekedetében Istennek há szolgája legyen. Ezután a tanítók és hívek tiszteletet, akiknek érzelmeit Mihály Elek madarasi tanító tolmácsolta. A tisztelgés alkalmával emléktárgyakat is nyújtottak át az ünneplőknek. Végül dr. Balló István Csikvármegye kir. tanfelügyelője fejezte ki elismerését a jól berendezett és felszerelt iskoláért, ami egyedül az ünneplő érdemének tudható be. Az ünneplő mindezekre találó szavakkal és mindenkit megnyerő modorban válaszolt. A tisztelgés végzte után kezdték vete az ebéd egy külön e célra készített, virágokkal és zöld ágakkal pazarul feldisztított sátorban. Az ebédlen tisztelői és hívei közül mintegy hetvenen jelentek meg. Az első felkiszűntőt az ünneplő mondotta az erdélyi Püspök ur öngyméltóságára: Rancz János főesperes-plebános az ünneplőt és édes anyját éllette. Sokan levélben, vagy táviratban fejezték ki szerenese kívánataikat. Az ebéd a legjobb hangulaton a délutáni órákban ért véget. Megemlítjük még, hogy a hívek szeretőitöknek és ragaszkodásuknak megelző jelét adták az által is, hogy az ünneplő ebéd költségeire az ottani takarékpénztár 200, a hívek pedig 300 koronát adtak. A fennmaradó összegből — mint értesültünk — az ünneplő nevére alapították tesznek. A magunk részéről is Isten áldását kérjük további működésére. —

— **Kinevezés.** Veszprémi Dezsőt, a csik-somlyói róm. kath. főgimn. rendes tanárát, a vallás-és közoktatásügyi miniszter ur a szatmárnémeti kir. kath. főgimnáziumhoz rendes tanárrá kinevezte. Midőn sajnálatos értesültünk, hogy egy tehetséges és törekvő tanerőt vesztet el a csik-somlyói főgimnázium, egyúttal szerencsét kívánunk az előléptetés számba menő ezen kinevezéshez.

— **Az erdélyi Szent Ferenc rendiek** július hó 24-én tartott évi tartománygyűlésén a csik-somlyói zárda áthelyezték Köhalmoról a Csik-Názirt concionatormak, amár egy éve it működő P. Papp A. Kajetánt pedig spiritualisnak neveztek ki. A zárhegyi zárda főnöke P. Tilp Kázmér lett.

— **Kinevezés.** A Frankl Bódog távozásával megüresedett helybeli földmivesiskolai igazgató állásra, a m. kir. földmivelségi miniszter, Szigeti Varga Lászlót nevezte ki Adáról. Mint értesültünk, folyó hó 27-én már el is foglalja új állását.

— **Halalozás.** A következő gászjelentést tettük: Alulírottak úgy a maguk, valamint a többi rokonok nevében is megtört szívvel jelentik, hogy a legjobb édes anya, szerető testvér, sógornó és rokon öz. dítői Puskás Istvánné szül. vajkai és kereszt Molnár Ilka folyó évi augusztus hó 9-én reggeli 6 órakor, életének 68 ik évében, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ajfatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt. A drága halott földi maradványai folyó hó 11-én délután 4 órakor fog a farkasréti temető halottasházában, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent misé-áldozat az elhunyt lelki lüdevert folyó hó 12-én délelőtt 10 órakor fog az alsóvívárosi kapucinus atyák templomában a Mindenhatónak bemutatni. Legyen áldott emléke! Budapest, 1907. augusztus 9. Ditrői Puskás Almos fia, vajkai és kereszt Molnár Leontin, vajkai és kereszt Molnár Lajos, vajkai és kereszt Molnár Irma férj. öz. tudnái Elthes Jakabné, testvérei, vajkai és kereszt Molnár Lajosné szül. minai Bornemisza Emma sógornője.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Vármegyénk törvényhatósága e havi rendes közgyűlését előreláthatólag a hónap utolsó napjaiban fogja megtartani.

— **A kereskedelmi és iparkamara kültagjainak választása.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1901—1906. évre választott kültagjai helyébe a következő 5 évre az új tagok választása egy a kereskedők, mint az iparosok részéről a csikszeredei és gyergyó-észentmiklósi mindkét választókerületben f. hó 29-én fog megtörténni.

— **A kath. sajtóról.** A katolikus sajtó támogatásáról Kóródy Miklós pécsi tanár, folyó hó 15-én, Nagyboldogasszony napján, Karcfalván beszédet tart. Ajánljuk olvasóink szives figyelmébe.

— **Vadászat.** A helybeli vadásztársaság folyó hó 15-én nagyszabású vadászatot rendez, amelynek végével rendezendő mulatság előkészületei most folynak.

— **A hargital gyógyfürdő** szezonja maholnap letelik. A kezdetleges fürdő sok vendég fordult meg az idény alatt, kik a kényelem híján csak rövid időt tartózkodtak ott. Ezen fürdő fejlesztési a tulajdonos község kötelessége és jól felfogott érdeke diktálja azt is, hogy a turisztikát is fejlessze. Szegény, hogy Csikvármegye legszebb kilátást nyújtó csucsára nemcsak, hogy járható gyalogut nem vezet, de még a jelző táblák is hanyóznak. Kalaunt, ha lehet kapni még rosszabb, mert az se tudja mindig az utat. Már megtörtént, hogy egy-két társaság órák hosszat bolyongott járlatlan helyeken, a vezető tudatlansága miatt. Reméljük, a község segít e viszás állapotokon.

— **Uj királyi tanácsos.** A királyi Strazinger Emil székelyudvarhelyi pézszigygaz-

gatót királyi tanácsosi címmel ruházta föl és a hatodik fizetési osztályba nevezte ki.

— **Csikmegyei arvház** javára, mint értesültünk a csikszögödi furdőző közönség Kállay Ulul főispán ur vednöksége alatt Csikszögödi-furdőn zartkörű nyári táncmulatságot rendez jövő vasárnap. A rendezés előkészületei nagyban folynak.

— **Eljegyzés.** A vármegyénkben is ismert Riemer Ede brassói lakos leányát Olgaát eljegyezte Kloss Ödön szászregeni földbirtokos.

— **A székely ügyek uj vezetője.** Darányi Ignác földmivelségi miniszter Balogh Vilmos államtitkár ezen állásra történt kinevezése folytán a székely földmivelő nép gazdasági felségelyezésére irányuló tevékenység vezetésétől, megbízatásában kifejtett kiváló szolgálatának teljes elismerése mellett, saját kérelmére felmentette és e tevékenység vezetésére Kazy József miniszteri tanácsost bízta meg.

— **Kantor választás Csikszépvízen** A szépvízi latin szertartású egyházban a kantor választás augusztus 10-én d. e. 9 órakor tartott meg nagy, és főliszt. Rancz János főesperes elnöklete alatt, ki lüdvözölve az egybegyűlt hitközség választó polgárait, felhívta egyszerűsített a választókat arra is, hogy leg jobb heletűsük és lelkiismeretük szerint minden mellék körülményt kizárva békésen ejtsék meg a választást. A beérkezett 4 pályázó Benke Lajos kásonújfalvi kantor-tanító, Czirják Jenő felvinczi, Lázár Pál szentmiklósi községi tanító és Sándor Zsigmond gyergyómezei segély-kantor urak közül első helyre Sándor, második helyre Lázár, harmadik helyre Benke választott. A választás megejtése után elnök főesperes ur megköszönte a választópolgárok megjelenését s díszesetét fejezte ki a fölött, hogy ezen választás oly szépen, békésen és egyakarattal ment végbe. A gyűlés a főesperes előtt eljenzése után véget ért. A választott három kantor urak közül a szépvízit a püspöki kinevezés után lüdvözöljük.

— **A tanítók államségelye.** A nem állami tanítók fizetésének rendezéséről szóló 1907. évi XXVII. t.-cz. végrehajtása tárgyában 70000. miniszteri szám alatt a közeli napokban kiadott utasítás alapján, a nem állami tanítók fizetését kiegészítő államségely már kérelmezhető. Ezen államségely nyeresé a többek között azon feltételekhez is van kötve, hogy a kérvényező iskolások igazolja, miszerint a tanító a miniszteri vagy miniszterileg jóváhagyott tanterv alapján készült és a kir. tanfelügyelőség által látalmazott tananyag besztás és órarend szerint, végzi az iskolai munkálkodását. Az így általánosan kötelezővé váló tananyag besztásoknak és órarendeknek könnyebb és együteltű minta szerint való kiállítása céljából Gyerkes Mihály székelyudvarhelyi igazgató-tanító a miniszteri és külön a róm. kath. népisikolai tantervek megfelelő szerkezetű bármilyen osztálybesztás érdekeit kielégítő és az egyült tanítandó osztályok anyagának egy tantárgyból ugyanazon lapon való elrendezésére szolgáló részletes tantervnyomatvány (sajtó alatt); az osztályonként csoportosított besztás számára pedig, már miniszterileg is engedélyezett tananyagbesztási nyomatvány füzeteket készített és ad ki. Megrendelhető bármelyik füzet az egy tanító vezetése alatt álló hat vagy öt együttes osztály számára postadíjjal 2 korona, négy oszt. 1-80, három oszt. 1-60, két oszt. 1-40, egy oszt 1 kor. előleges beküldése mellett, Gyerkes Mihály igazgató-tanítónál Székelyudvarhely.

— **Fogorvosi gyakorlat Csikszere-dában.** Ifj. Prohászka N. Ignác fővárosi fogorvos ki rövid ideig a "Vigadó"-szállodában fogorvosi gyakorlatot végez, szerkesztőségünkben felmutatót íteles okmányai szerint egy nagyon képzett szakembernek mutatkozik és magasrangú elismerő oklevelet birtokában van. Ajánljuk a foghiányban szenvedő olvasóink figyelmébe.

— **Cabaret.** Élvezetes művész-estélyben volt részünk folyó hó 7-én a Vigadó szálloda nyertermében. Gyöngyi Izso, az országzserte ismert komikus, Székely (Ifj. Jakab) Gyula népszimű énekes, mindketten a Népszínház tagjai, továbbá előbbinek leánya Gyöngyi Jolán keresték fel városunkat, hogy egy kedves estét szerezzenek közönségünknek. Az érdeklődést már az is felkeltette, hogy eddig nem volt alkalmunk cabaret-estélyben részt vehetni s most ezt elsőrendű erők által láttuk bemutatva. A közönséget, mint mindenütt az országban, itt is elfogta a cabaret-láz, az intelligencia teljes számmal jelent meg s a kedélyes este, melynek Gyöngyi volt a lelke, közvetlen hatást gyakorolt.

— **Automobiljárás.** Naponként feltűnek városunkban az utcákon ként száglódó óriási automobilok, melyek a kiránduló vagy furdőző előkelőségeket örülletes gyorsasággal szállítják vármegyénk minden részébe. Különösen feltűnt már többször egyik előnyösen ismert fiatal erdélyi magnásunk zenelő gépkocsija, mely a kiváncsiak egész seregét csalja az utcára. Maholnap azonban ez is olyan közönséges lesz, mint árván maradó fiakkereink.

— **Meghívó.** A csik-gyimesbükküi intelligens ifjúság 1907. évi augusztus hó 24-én, a vasuti állomás III. oszt. várótermében, a Gyergyószentmiklóson felállítandó "Kossuth" szobor alapja javára szinelődással egybekötött zartkörű táncestélyt rendez. Mely alkalommal színe kerül: Az "Ördög mátkája". Népszimű 3 felv.

Irta: Géczy István. Személyek: Botár Márton, gazdag kovács-mester Miklós Ferencz, Andor, Barcza gyermekei első feleségétől Sárosi Gyula, Miklós Anna k. a. Anna, második felesége Regécy Margit k. a. Veres Judit, Anna néne Vajna Emma k. a. Pál Miklós kovács-legény Deáky Károly, Hírös Pirtos Están, csiki székely Nagy Galaczi János, Sári, második felesége Borbély Rózsika k. a. Kuta, első felesége Regécy Piroksa k. a. Takács István, Miklós gyámja Sárosi István. Egy leány Borbély Berta k. a. 1-ső munkás Sárosi István.

— **"Törvénytseki osarnok"** cizem lapunk mai számában állandó rovatot nyitotunk, mely tartalmazni fogja első sorban a törvénytsekiünknek legközelebb előadott som-más felülvizsgálati és polgári rendes perek eredményeit, továbbá a nevezetesebb büntető ügyek tárgyalásait és azok eredményeit. Előre is felhívjuk ezen közérdekű rovatunkra olvasóink figyelmét.

— **Furdői élet.** A hirtelen beállott hideg folytán igen sokan hagyták el vármegyénk furdőit s már-már azt lehetett bnni, hogy az idei furdői evad végre jutott. Pár nap óta azonban ismét az igazi nyári hőség van, mely elől közönségünk furdőnkbe menekült, hol ismét eleven élet pezseg.

— **Önkéntesek figyelmébe.** A m. kir. honvédelmi miniszter a cs. és kir. közös hadügy-miniszterrel egy-tertelőg rendeletet adott ki, mely szerint mindazok, akik az egy évi önkéntesi szolgálatra képesítő felvételi vizsga tartama alatt visszaléptek, csak egy teljes év lefolyása után bocsáthatók újból vizsgálatra, azon jelöltekre, akik a vizsgát hejgazott bu-vegség miatt szakították meg, és eddig az idő-pontig kielegítő eredménnyel vizsgáztak, nem alkalmazandó! Ebben az esetben a jelöltek kifejezett kérelmükre a legközelebbi hónapban, illetőleg a kövvetlenül felgyógyulásuk után megtartandó felvételi vizsgára újból bocsáthatók. Felvételi vagy ismételő vizsgát a jelöltek ama év március hó 1-e előtt tehetnek, melyben 21-ik életévüket betöltik.

— **Gyümölcs hiány.** Érezhető egész vármegyénkben, az idej gyümölcs termelés improduktív volta, oly annyira, hogy a kivül-ről is kevés mennyiségben behozott gyümölcsért méreg drága pénzt kell fizetnünk. Ezért kárpótlást legfeljebb azok a jelzések nyujtanak, melyek az idej szőlőtermelést igen kedvezőnek és sikerültnek hirdetik.

— **Festik a leányiskolát.** A vármegyei polgári leányiskola összes használat alatt álló termei leveti; eddigi felhárslintak s festés alá kerülnek, hogy ezzel is a modernségnek szolgáljon. Belső berendezései is kiegészítették és újjalakították, úgy hogy a közeledő ténv teljesen készen találja az iskolát.

— **Hadgyakorlatok.** A brassói m. kir. 24. honvéd gyalogezred helyben állomásozó zászlóalj folyó hó 15-én indul a nagy számban bevonult tartalékosokkal együtt idej hadgyakorlataira, melyek folyó évi szeptember hó 9-ig tartanak.

— **Pénzhamisító banda letartóztatása Brassóban.** Brassóból jelentik: A csendőrség és a brassói rendőrség pntéken letartóztatott egy veszedelmes pénzhamisító bandát, amely három év óta árasztja el hamis pénzzel Háromszék-, Csik- és Brassó-vármegyék lakosságát. A prázsmári vásáron ugyanis Bihar László csendőrorparancnok letartóztatta Fazekas Pál zágoni lakost, aki élván a negyedik hamis husz koronást akarta felváltani. Fazekas töredelmes vallomást tett, amire megindult a nyomozás s Brassóban pntéken délelőtt letartóztatott Borbély Antal közsőrfőt és késest, akinek padlásán gyönyörűen működő bankóprest találtak, mellesleg pedig nyolcvanegy darab hamisított husz koronást, sok lemezt, festéket, hengert sth. A csendőrség a Borbélynál tartott házkutatás alapján Zágomban letartóztatta Csoma Károlyt, Domokos Andrást, Imre Lajost és Utó Józsefet, kik mindannyian részesei a pénzhamisításnak.

— **Asszonyok bosszúja!** Kalános Julia, Puja Anna és Puja Mária gyergyóvárhelyi lakosok, Dobandi Anna ugyanottani lakos hajadont feltékenységből az utcán megtámadták, megverték, ruháját letépték, haját ollóval levágták, talán életétől is megfosztották volna, ha szerencsére arra haladó emberek meg nem mentik a további bántalmazástól.

— **A peresedés vége.** Folyó hó 7-én Fehér György, Fehér Károly és Fehér József csikszentgyörgyi lakosok a csikszentmártoni kir. járásbírószághoz becsületértés miatt tárgyalásra voltak megidézve. Tárgyalás eredménye az lett, hogy a felek egymással kibékültek. Haza jövet Fehér György csikszentgyörgyi községben egyik kocsmába be ment, hogy egy kis pálinkát igyék, hova Fehér Károly és Fehér József is követte. Rövid időz után elindultak mindhárom a lakásuk felé, hol az utcán minden szó váltás nélkül Fehér György Fehér Károlyt megragadva lefogta, Fehér József pedig bicsekával annyira összezúzta, hogy életben maradásához remény nincs.

— **Ismeretlen gyilkosok.** Kája Demeter János szedánpatáki lakost ismeretlen tettesek e hó 8-án anyjára megverték, hogy három nap múlva sebébe bele is halt. Valószínűleg bossznak esett áldozatul, de a merénylőket még nem sikerült kipihatólni.

— **Ismét a bicsek.** Kopacs Dénes csik-csicsói lakost folyó hó 11-én este 7 óra tájban

a közeg utcáján megröghanták és eddig még ismeretlen tettesek annyira össze-szurkálták, hogy életéhez nincs remény. A hatóság megindította a nyomozást.

Törvényesíti csarnok I. Törvény-széklíknél 1907. augusztus 12-én köv. som-som felülvizsgálati ügyek kerültek nyilvános előadásra: 1. Bartos Péter és Karácsony János 200 kor. és jár. Földoldó végzés. 2. Kutona Venczel és Blénesi Dónes ingat. birt. és jár. részben megváltoztató ítélet. 3. Kirilla Floreaz és Kodreán Péter 90 kor. és jár. Helybenhagyó ítélet. 4. Miklós Karoly és Gábors József 48 kor. 52 fill. és jár. Helybenhagyó ítélet.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltó Üzlet Részvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőssdeforgalomról és a pénzpiacrol.

Budapest, 1907. augusztus 8.

A budapesti tőzsdén a lefolyt héten csendes mederben folyt az üzlet, és az árfolyamok nagyjából csak lényegtelen változásokat szenvedtek. Kivételt képeztek a magyar jelzáloghitelbank részvényei, melyek nagyobb reananciák folytán a múlt héttel szemben kb. 16 koronányi csökkenést szenvedtek. Ezen eladók részben a jelzálog-üzlet kedvezőtlen helyzetével, részben pedig azon körülménnyel hozták összefüggésbe, hogy a legutóbbi rendkívüli közgyűlés alkalmából nagymennyiségű részvények vásároltak az egyes érdekkörök által, melyek most forcirozva eladásra kerülnek.

Az egyetartó pénzürgaság kedvezőtlenül befolyásolja a befektetési értékek piacát, ahol különösen 4%-os magyar koronajáradék 1/2, 1%-os árfolyamcsökkenése ötk szembe, és ezzel párhuzamosan a 4%-os magyar földterhermentesítési kötvények is voltak áresésnek alávetve.

A sorsjegypiac zuzancsák a pénzürgaság nyomástartó hatása alatt továbbra is el van hanyagolva, csak a kisebb sorsjegyek egyes nemei iránt mutatkozott bécsi oldalról érdeklődés.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

Table with 2 columns: Instrument name and Price change. Includes Magyar koronajáradék, Magyar hitel részvény, Magyar jelzáloghitelbank részvény, Salgótarjáni közszabvány részvény, Adria tengerhajózási részvény.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltéért nem felelős a szerkesztő.)

Válass a „Több hívó” cím mögé bujt nyilttéri támadására.

(Megjelent az „Örszem” 92. számában augusztus 6-án)

Az ember szívében többféle visszatartó érzés lakozik. Ilyenek: az irigység, a bosszúvágy s az alattomosagra való hajlam. „Több hívó” úrban is, aki a közönséges életben egészen más névre hallgat, e három dicső érzés okozván forradalmat, van annyi izlésem, hogy noha ezek alapján ökelmét a nyilvánosság előtt a maga díszes mílvoltában be mutathatnám, egyenesen a közönség jóizlésére való tekintettel, eme meglehetősen csúnya vonásokkal ne foglalkozzam. Nem is annyira a magam, mint Szepviz hitközség nemess választóinak jó hírneve és szavahitetsége érdekében, azonban kénytelen vagyok „Több hívó” urnak tudomására adni, miszerint egyrészt nekem, mint okleveles kántor-tanítónak, — aki mellesleg legyen mondva, a szépvízi kántorságot, mint helyettes ép most el is látam, — jogom van Magyarországon bármely kántor-tanító állásra folyamodni s a hitközségnek jogában van megválasztani, vagy kérvényemet elutasítani s az egyházmegyei főhatóságunk szintén jogában van kinevezni, vagy mellőzni; másrészt a Szepvizen folyó évi augusztus 10-én megajított választás azt bizonyítja, hogy „Több hívó” ur rüt önzésből tulságosan a maga nevében beszélt, mert a sok szépvízi hívó a választást akként ejtette meg, hogy a jelölést érvényre emelte, sőt megajította, megszüntetvén az első és második helyre való választást s fölterjesztésének kifejezte, hogy egyaránt meg lesz elégedve akár engem neveznek ki, akár más két megválasztott közül bármelyiket nevezik ki — A szavazás egyhangú volt s így a „Több hívó”-ból egyet sem lehetett látni, aki ellenem nyilatkozott volna sőt „Több hívó” ur sem hozta oda az írháját.

En a vezetőség felszólítása alapján pályáztam s megbizonyosodtam affelől, hogy a vezetőség és szavazók között a legteljesebb összhang létezik. Legnagyobb sajnálatomra ezekből mégis csak előtűnnek azok a csunya vonások amik „Több hívó” urat támadásra indították, de a nagy közönség „Több hívó” urral szemben azt már megszokta s az illető, úgy látszik, a kifutó list felől alaposan van tájékozva s valószínűleg a forrásban levő szurok féle anyag gyakrabban arczájában fröccscent s arról a bőrt már annyira levitte, hogy hasonlő izléstelenések nem bántják.

Az igen tisztelt olvasó közönség épp ezért nem veszi rossz néven, ha ezen arczájávalgal többé a nyilvánosság előtt nem foglalkozom. Tölem írhat amit akar.

Lázár Pál, tanító.

Iroda áthelyezés.

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet és ismerőseimet értesíteni, miszerint 25 év óta fennálló hirdetési irodámat folyó évi augusztus hó 1-én BUDAPEST, VII., Károly-körút 13. sz. 1. em. helyeztem át. — Kifutó tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát hirdetési irodája, Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em. Telefon 38-14.

Sz. 741-907. mj.

Hirdetmény.

A csikmezei „Lóbeszerzési” és „Ruházati” alaphól folyó évben adományozandó ösztöndíjak és segélyek tárgyában fennfő szám alatt a „Csiki Lapok” és „Gyergyó” című lapokban közzé tett hirdetményre való hivatkozással, külön-külön értesítés helyett tudomására hozom az érdekelteknél tanuló ifjaknak, ehelyen, hogy a magánjavak igazgatótanácsának folyó évi augusztus 13-án tartott ülésében 1027-907. mj. és 1026-907. mj. számok alatt hozott határozatai alapján a következő tanulók nyertek ösztöndíjat és segélyt és pedig: A) a „Lóbeszerzési alaphól”: György Gábor a felsőiskolai ösztöndíjat, Sárosi György 150 korona, Csató István, Bartalis Márton, György Fazakas István, Botár Dávid, Lajos Ferencz, Fodor György, Mihály István, Ambrus András egyenkint 70-70 kor. Gego Dávid, Köllő János, Kovács Antal, Ferencz Bálint, Sárosi Dénés, Erős Gyula György, Beeze Antal, Györfi Ferencz, Mezei Imre, Péter Lajos egyenkint 60-60 korona és Csiki Bálint 100 korona segélyt.

B) a „Ruházati alaphól” ösztöndíjat nyertek: Kovács Árpád a jogt, Korpos Dénés a polg. iskolát, Kiss Péter, Molnár János, Köllő Venczel, Sándor Lajos az alfalvi iskolai egyenkint 100-100 koronás ösztöndíjat, Bálint János a középipar tanodát.

Segélyt nyertek: Vas Jenő, Balogh Lajos, Baróti Sándor, Kovács Gábor, Karácsony Antal, Császár Károly, Tarisznyás Márton, Lőrincz Károly, Tamás Lázár, Zakariás Kristóf, Fazakas Endre, Inceze Gábor, Zakariás Jenő, Cziriák Gyula, Balázs Béla, Minier Gábor Száva István, Sándor Balázs, Péter Sándor, Márton Imre, Sándor József, Kosza István, Zakariás Lajos, Gáspár József, Lázár László, Balázs István, Fodor Gábor, Kritsa Viktor, Dobos Ferencz egyenkint 200-200 korona, Dombi János, Bálint Vilmos, Demény József, Ábrahám József, Kemenes Antal, György Dénés, Csáki Mihály, Gál Ferencz, Szép Fabián, Ferencz Domokos, egyenkint 250-250 korona, Imre Gábor, Nagy Imre, Albert Vilmos, Cseke Margit egyenkint 300-300 korona és Csiki Andor 400 korona segélyt. Többi folyamodók úgy a „Lóbeszerzési” mint a „Ruházati” alaphól, elutasították kérvényeikkel.

Csikvármegye magánjavai igazgató tanácsának elnöke. Csikszereida, 1907. évi auguszt. hó 13. án Fejér Sándor, alispán, igazg. tan. elnöke.

Birtokeladási hirdetmény.

Sándor Árpád es. és kir. huzárkapitány csikszenttamási ingatlanai: BELSŐK, SZÁNTÓK, KASZÁLÓK stb. Csikszenttamás községhezálánál f. évi augusztus hó 18-án d. e. 9 órakor önkéntes árverésen a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett eladtnak.

EGY 13 méter hosszú és 7 méter széles csűr eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Meghívás. A Központi Takarékpénztár Részvénytársaság Csikszereidában, folyó 1907. évi augusztus hó 28-án d. u. 2 órakor hivatalos helyiségében tartja f. évi rendes közgyűlését melyre a részvényesek tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgyai: 1. Igazgatósági jelentés és a félévi mérleg előterjesztése. 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Igazg. és f. ü. b. tag választása a megüresedett helyekre. 4. Indítványok.

Kelt Csikszereidában, 1907. évi augusztus hó 7-én tartott igazgatósági ülésből. Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabály 39-ik §-ból. Aki szavazatát a közgyűlésen érvényesíteni akarja részvényét a megelőző nap d. u. 5 óráig a csikszereida főintézetnél vagy búkszádi főintézetnél letétbenmelyezni tartozik.

EGY VIZI MALOM mellék épületekkel együtt kiadó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Sz. 389-1907.

Árverési hirdetmény. Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereida kir. járásbírósnak 1907. évi V. 21918. sz. végzése folytán dr. Daradics Félix ügyvéd által képviselt id. Bodó Imre csikszentdomokosi végrehajtató részére Kurkó Sándor odaváló lakos végrehajtást szenvedő ellen 641 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtást folytán alperestől lefoglalt és 1792 kor. becsült ingóságokra a csikszereida kir. járásbírósnak fennfő sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, annak az alap- és felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Csikszentdomokos község házánál leendő megtartása határidőül 1907. évi szeptember hó 2. napján délelőtt 11 óraja kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: tehének, borjúk, juhok és bárányok stb. a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben r. szükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttmél irásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölfeleg-re fognak utaltatni.

Kelt Csikszereidán, 1907. évi augusztus hó 8-ik napján Keresztes Gyula, kir. bír. végrehajtó.

255-907. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény. Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törvényeikk 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1907. évi V. Sp. 766-10 és 766-9. számú végzése következtében dr. Nagy Jenő ügyvéd által képviselt Gedő Ferencz és Tordai István fehergyházi lakosok javára András G. Ignác és neje csikmenasági lakosok ellen 12 és 160 kor. s jár. erejéig 1907. évi július hó 19-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 914 kor. becsült következő ingóságok, u. m. lovak, szekerek, faragottfak, deszka és eszplógép nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1907. évi V. 273-2. számú végzése folytán Csikmenaság községben végrehajtást szenvedő lakásán 1907. évi augusztus hó 19-ik napjának delutáni 2 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmárton, 1907. augusztus hó 8-ik napján. Ambrus Lajos, kir. bír. végrehajtó.

382 907. szám.

Árverési hirdetmény. Alulírt bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszereida kir. törvényszéknek 1907. évi 3416. polg. sz. végzése folytán dr. Imecs János ügyvéd tömegmondnok által képviselt néhai Booskor Zsigmond hagyatéka ellen elrendelt csődügben 1429 kor. 14 fill. összeget tevő künn levő követelésekre a csikszereida kir. törvényszék mint csődbírósnak 1907. évi 7175. polg. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Csikrákos község házánál leendő megtartására határidőül 1907. évi augusztus hó 26. napjának delutáni 3 óraja kitűzetik, amikor a csődtömeghez tartozó künnlevő követelések a legtöbbet ígérők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Csikszereidán, 1907. évi augusztus hó 8-ik napján Keresztes Gyula, kir. bír. végrehajtó.

A FENYŐFAÜZEMEN teljesen jártas, jeleuleg felmondatlan állásban levő, sok évi tapasztalattal és nyelvismeretekkel rendelkező nős hivatalnok állását változtatni óhajtja és e célból

fűrészkezelői állást keres. Az illető Csik és Gyergyó faüzleti viszonyaival teljesen ismerős. Kiváuatra saját költségén személyesen teszi tiszteletét. Állást rövid időn belül foglalhat el Szives ajánlatokat e lap kiadóhivatala közvetít.

ÉRTESETÉS! Tisztelettel értesítjük a m. t. közönséget, hogy Gyergyószentmiklóson, a vasuti állomás közelében ez évi szeptember hó 1-én SZÁLLÍTÁSI ÉS FUVAROZÁSI irodánkat megnyitjuk. Elvállalunk e szakmába vágó mindenféle szállítást, u. m. butorkocsikat, wagon ki- és berakást és beraktározást, áru kiszállítást az állomáshoz és beszállítást a felekhez felelősség mellett, a legolcsóbb áron.

1-3 Teljes tisztelettel Zakariás István és Társa.

KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG CSIK-SZEREDÁBAN ÉS FŐKINTÉZETE BÚKSZÁDON.

A legelőnyösebb feltételek mellett nyújt kölcsönöket váltókra, kezesek mellett és betáblázásokra. Kölesint ad továbbá részvényekre, értékpapírokra, arany és ezüst zálogtárgyakra.

Foglalkozik idegen pénz nemek beváltásával és minden bank-szerű dologgal.

Takarékbetéteket elfogad betéti könyvecskére és folyó számlára 4%, százalékos kamatozás mellett, a 10 százalékos tőkekamatot is az intézet fizeti.

Bármily bankszerű felvilágosítással a legkészségesebben szolgálnak a bank kirendelt közegei az intézet helyiségében.

A Standard életbiztosító társaság főügynökségét is az intézet kezeli.

Az igazgatóság.

256-907. végreh. sz.

Árverési hirdetmény. Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti VII. kerületi kir. járásbírósnak 1907. évi Sp. V. 57813. számú végzése következtében dr. Grünhut Armin budapesti ügyvéd által képviselt Haber József budapesti bej. ügyvéd, Friedländer Lajos csikszentkirályi lakos ellen 14 kor. 45 fill. s jár. erejéig 1907. évi július hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le foglalt 1600 kor. ra becsült következő ingóságok, u. m.: 2 ló és kecsi nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbírósnak 1907. évi V. 255-20. számú végzése folytán Csikszentkirály községben végrehajtást szenvedő lakásán 1907. évi augusztus hó 16-ik napjának delutáni 4 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmárton, 1907. évi augusztus hó 7-ik napján. Ambrus Lajos, kir. bír. végrehajtó.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. alatt nyílik meg.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Brassóban, Lenzor 26. szám alatt ideiglenesen

SZÜCSMŰHELY

nyitottam, hol kizárólag saját készítményű mindennemű női gallérok (boak) karmantyuk (mullok), szőrmekrimmer és szövött sapkák a legújabb divat után a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugy a Jávárosban, mint a külföldön szerzett tapasztalataim e téren abban a kellőmely helyzetbe juttatnak, hogy a legmesszebb menő izléseknek a legpontosabban és legnagyobb megelégedésre megrendelés után eleget tudok tenni.

A fent említetteknek kívül készítek a legújabb divat után mindennemű szőrmek, női és gyermek-kabátokat, figorok és palatokat, egyzszóval e szakmához tartozó összes ezikeket leggyorsabban pontos kiszolgálás és legolcsóbb árak mellett.

Ugyazintem elvállalok bebéleléseket, promeséseket, javításokat és átalakításokat.

Nálam vásárolt szőrmearuk díjmentesen tisztítottak. Becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Weiszfeiler Sándor, 1-53 pipere-szűcs.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. alatt nyílik meg.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. a. nyílik meg.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. a. nyílik meg.

Butorvásárlók saját érdekükben cselekednek, ha egy látogatást tesznek * * * *

FOGOLYÁN ENDRE

NAGY BUTORRÁKTÁRÁBAN
SEPSI-SZENTGYÖRGYÖN.

Állandó raktár mindennemű divatos butorokban.
Különlegességek háromszéki butorkészítményekben.

Nagy szőnyegraktár.
Saját kárpitos műhely.
Jó hírnevű varrógépek.

FÉRFI ÉS NŐI DIVATRAKTÁR.

14-25

ŐSZI TRÁGYÁZÁSHOZ A

THOMASSALAKLISZT

CSILLAG VÉDJEGYGYEL

helyesen alkalmazva, min-
legelőször foszforsavas mű-
* munkákkal és árajánlat-
den növénynek legjobb és
trágyája. Kívánatra szak-
tal készségesen szolgál *

KALMÁR VILMOS, BUDAPEST,
VI., Andrassy-ut 49. szám. 15-20

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vesédképviseelője.
Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
Minden szék ólomzárral és tartalomjegyzéssel van ellátva.

Agrár Takarékpénztár r. t. csikszeredai fiókiintézete.

Jelzálogkölcsönöket nyújt 300 koronától kezdődőleg fel évi toktörlesztést és kamatot magában foglaló részletfizetések ellenében 10-től 65 évig terjedő időre 4 1/2% alapkamaton. Magasabb kamatu előző kölcsönöket konvertál. Minden kölcsönt a leggyorsabban folyósít.

Leszámlától hat hónapig terjedő váltókat legelőször kamat mellett.
Takarékbetéteket naptól-napig 4%-kal kamatoztat és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Uj persely-betét rendszer.

Előleget ad értékpapírokra és betarolt árukra.
Folyószámlai hitelt nyújt elfogadó biztosítókra.
Foglalkozik a bank- és pénzváltó üzlet minden ágával, u. vásárol és elad a legmegtérültebb áron

értékpapírokat, sorsjegyeket, idegen pénzeket stb.

Elad sorsjegyeket csakély havi részletfizetésre (az első részlet lefizetése után a nyereség már a vevőt illeti.)

Szelvény beváltás.

Osztálysorsjegyek föelárusító helye.

Utalványok és hitellevelek bel- és külföldre.

Elvállal tőzsdéi megbízásokat és átutalásokat bármely piacra. Az intézet képviseli az ország legrégebb és legnagyobb „Triești általános biztosító társaságát” és eszközöl tüzz-, úveg-, jég-, betörés-, élet- és baleset biztosításokat.

A CSIKSZEREDAI TAKARÉKPÉNZTÁR A HELYBELI TŐKÉK PÉNZINTÉZETE.

ALAPITATOTT 1883-BAN.	ALAPITATOTT 1883-BAN.
Betét állomány	egy millió korona.
Értékpapír készlet	350 000 korona.
Tartalékalap	85.000 korona.
Alaptőke	200.000 korona.

Megtakarított tőkék biztos elhelyezése.

Kölcsönöket nyújt váltókra, hosszú lejáratu köelezvényekre, tisztán 5-6%-os féleves kamatfizetés mellett is, alapkamat, mellékes kamat, kezelési- és egyéb költség felszámítása nélkül.

Betáblázásra adott kölcsönöknél a fél tetszése szerinti részletekben, vagy teljes egészében bármikor visszafizetheti a tőkét, anélkül, hogy e címen bármi néven nevezhető utánfizetésre volna köteles.

Más intézeteknél fennálló adósságokat a fél költsége és utánjárása nélkül kifizet és konvertál.

Előlegeket nyújt: értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb biztosított értékekre.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Vásárol és elad értékpapírokat, sorsjegyeket.
Bevált idegen pénzeket.
Folyószámla hitelt nyújt.
Elvállal megbízásokat és pénzbeszedéseket a helybeli piacra

Hivatalos helyiségei: saját házában, mindennap délelőtt 8 órától nyitva vannak.

35-53

Répati gyógysavanyu-

viz

naponta friss töltésben kapható:

Niszel Lőrincz
= és Testvére =
* kereskedésében *
= Csikszeredában. =

11-52

AUTOMOBILOK
személy- és teherszállítók.

AMERIKAI IRÓGÉPEK
legújabb „Monarch”, látható írással
Husz havi részletre.

Tűzmentes pénzszerények.
Orchestraion, zenélő automata-
tá (pénn bedobással) és gramofonok.

RIEMER O. BRASSÓ.
Hosszú-utca 14. sz. 16-20

KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRKERESKEDÉS
NYOMTATVÁNYRAKTÁR.
KÖNYV- ÉS HIRLAP- KIADÓVÁLLALAT.

SZVOBODA JÓZSEF * CSIKSZEREDÁBAN.

Ajánlja a legújabb rendszerű gépekkel, betűkkel és díszítményekkel du- san berendezett könyvnyomdá- ját, hol olesó árban és izléses kivitelben készíttetnek minden- nemű társadalmi, kereskedelmi és ipari célokra szükséges nyomtatványokat, ugyint na- gyobb terjedelmű művek, ár- jegyzékek, béli és esküvői meg- hívók, eljegyzési kártyák stb. Gyászjelentések és szalagok a legrövidebb idő alatt készülnek.

Gazdagon berende- zett nyomtatvány- raktárában foly- ton készletben tart min- dennemű közzégi, köz- igazgatási és egyházi nyomtat- ványokat. — Ügyvédi és magáné- lokra szükséges nyom- tatványok, u. m. köte- lezvények, adásvevési szerződések, meghatal- mazások stb., jó minő- ségű papírra nyomva.

Könyv-, papir- és írószer- kereskedésében nagy vá- lasztékban raktáron van- nak helybeli saját felvételi táj- képes levelező lapok, valamint mindenféle művészies kivitelű képes lapok és üdvözlő kártyák. Iskolai és irodai felszerelések, ugyint tankönyvek, rajztáb- lák és füzetek, festékek, vo- nalzók, hangszerek. Finom iro- dai író és fogalmi papírok, fekete és színes tinták, tollak, tinta- tartók, ostyák színes zsinórok.

Legelterjedtebb és leg tartalma- sabb lap az egész vármegyében **A „CSIKI LAPOK”**. Nagy elterjedtségénél fogva hirde- tések közlésére a legalkalmasabb. Hirdetések olcsó díjazás mellett számíttatnak. — Előfizetési ár egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olesó áron a

Portland-Cement-Gyár Brassóban.

Csikszeredán kapható: Albert Balázs és Fia urak kereskedésében.

Nyomatott Szvoboda József könyvnyomdájában, Csikszeredában, 1907

38-